

KRONIKK & DEBATT

KRONIKK:

Maks 5000 tegn inkludert mellomrom. Legg ved portrettfoto.

DEBATT:

Innlegg: 3000 tegn inkludert mellomrom. Replik/kortinnlegg: 1000 – 2000 tegn.

E-post: debatt@klassekampen.no
Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innlegg.



Ingrid Grønli Åm
ingridga@klassekampen.no
Kronikk- og debattredaktør (fung.)



Carline Tromp
carlinet@klassekampen.no
Redaksjonssekretær



Axel Geard Nygaard
axeln@klassekampen.no
Redaksjonssekretær

Klassekampen honorerer normalt ikke innsendt stoff. Innsenderens e-postadresse blir trykt med mindre innsenderen reserverer seg mot dette.



POPULÆR UTSTILLING: Men ikke blant anmelderne.

Skjerp dere!

KUNST

Tore Vassdal



Høstutstillingen 2016 er åpnet! I onsdagsutgaven av Klassekampen får vi referert noen synspunkter fra en samtale mellom to kunstanmeldere og et tidligere medlem av juryen. Spørsmålet er hvor vanskelig det er å anmelde Høstutstillingen: «Er det i det hele tatt mulig?»

Svaret vi får er et «tja» som ser ut til å ligge nærmest «nei». I hvert fall vil ikke redaktør Jonas Ekeberg forplikte nettstedet «Kunstkritikk» til å anmelde utstillingen. Uten at det er sagt med rene ord, får vi inntrykk av at dette er en rådende holdning blant norske kunstanmeldere.

En slik holdning krever gode argumenter, når vi snakker om Norges mest populære kunstmønstring, regnet etter antall besøkende. I den samtalen Klassekampen har referert, leser vi at «... det er så vanskelig å etablere en diskusjon. Utstillingen spriker, naturlig nok, i alle retninger.» Til slutt får vi vite at en eventuell anmeldelse «... avhenger av at vi finner en kritiker som har lyst til å gjøre det».

Det er fristende å avslutte dette innlegget med hvordan en anmeldelse av Høstutstillingen kunne legges opp for å bli interessant for mange. Men egentlig tror jeg det er overflødig: Anmelderne kan hvis de bare vil. Så: Ta «slitet» og gjør jobben!

Tore Vassdal, uorganisert amatør
tore-v@frisurf.no

Kombinasjonen av kravene om mastergrad og 4 i matte vil Et sørgelig reg

KRONIKK

Karl Øyvind Jordell



I sommer har det gått to debatter om lærerutdanning i Klassekampen: om mastergrad for alle lærere og kravet om 4 i matte for å bli lærer. Tiden er nå inne til å se disse sakene i sammenheng.

Hva angår mattekravet, har representanter for Høyre ensidig fokusert på gjennomsnittstall. Man har ikke gått inn på nedgangen i søknin-gen til lærerutdanningen for første til sjuende trinn, særlig i Nord-Norge, hvor det ikke tas opp mer enn cirka 50, mens det tilsvarende tallet for noen år siden var minst tre ganger så høyt.

Nå foreligger det tall som viser hva mattekravet har medført. Antallet studie-plasser for lærere for første til sjuende trinn er 1600. Etter at mange strøk ved et sommerkurs, hadde cirka 1300 tilbud om plass. Ikke alle møter; 1200 er et rimelig anslag for hvor mange som har startet.

I debatten har det vært underkommunisert at kravet om 4 ikke er absolutt. Det gjelder bare for de elever som har tatt det mest elementære mattekurset. De som tar realfagsmatte (R-matte) eller samfunnsfaglig matte (S-matte) slippes inn lærerutdanningen, selv om de har lavere karakter. Slike elever utgjør imidlertid bare en meget liten tilleggsressurs for søknin-gen til lærerutdanningen for første til sjuende trinn. Har man valgt R- eller S-matte, sikter man mot noe annet enn å bli småskolelærer.

De som har 4 eller bedre på elementærkurs, er potensielle søkere til blant annet jus,

humaniora, sykepleie og barnehagelærerutdanning. Til eksamen er det bare om lag 25 prosent som får 4 eller bedre. Selv om standpunkt-karakterer kan dra opp dette prosenttallet, er det bare tale om 5–6000 søkere. Det er ikke rimelig å tro at man kan fylle 3–4000 studie-plasser i lærer-utdanningen fra en så begrenset gruppe – atskillige med 4 eller bedre i matte vil velge noe annet.

Av den nyss publiserte utredning om lærerrollen fremgår det så at 47 prosent av studentene på første til sjuende-utdanningene hadde slutført utdanningen i løpet av fire år. Men ytterligere 17 prosent var fortsatt i utdanning. Dette gir håp om en slutføringsgrad på cirka 65 prosent. Anvendt på de 1200 som starter i år, skulle man i beste fall få en produksjon på 800 om fire år.

Men av den samme utredningen fremgår det at på de såkalte femårige integrerte lektorutdanningene, som tilsvarer de masterutdanningene man nå vil etablere for grunnskolelærere, fullførte bare 36 prosent. Her oppgis det ikke noen tall for hvor mange som

fortsatt er i systemet. Pluss man likevel på noen, er en fullføringsprosent på 50 prosent realistisk.

De lektorstudentene det her er tale om, har imidlertid vesentlig bedre karakterer fra videregående enn de som søker grunnskolelærerutdanningene. Innen sistnevnte gruppe har de som søker utdanningen for femte til tiende trinn, bedre karakterer enn de som søker utdanningen for første til sjuende trinn. Anslag for fullføringsprosenten for disse gruppene må dermed settes lavere enn 50 prosent – rimelige anslag er henholdsvis 45 og 40 prosent.

Hvis man legger til grunn at bare 40 prosent av studen-



tene på mastere for første til sjuende trinn slutfører, innebærer kombinasjonen av matte-krav og master-krav en produksjon på 40 prosent av 1200, altså under 500 lærere per år.

Full lærerdekning i grunnskolen tilsvarer mer enn 60.000 fulle stillinger, det vil si mer enn 6000 per klasstrinn. Siden det er mangel på lærere for første til sjuende trinn, skal jeg i det følgende regneeksempel legge til grunn at lærere utdannet for dette trinnet bare benyttes på første til fjerde trinn, hvor de er alene om å ha formell

kompetanse – all undervisning fra femte trinn og oppover forutsettes da ivaretatt av andre lærergrupper.

Ved å regne på denne meget sparsommelige måten får vi dermed et behov for småskolelærere på over 6000 x 4 trinn = 25.000.

Jeg tror ikke noen vet hvor mange lærer-år man får ut av en gjennomsnittslærer, men urovekkende mange slutter etter få år. Dersom man legger til grunn 25 år, må det produseres 1000 i året for å holde bestanden på 25.000, altså det